

Exam. Code: 0001

Sub. Code: 0034

2012

B.A./B.Sc. (General) First Semester

Public Administration

Paper: Administrative Theory

(In all mediums)

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 90

NOTE: Attempt five questions in all, including Question No. 1 which is compulsory and selecting one question from each Unit.

x-x-x

I. Attempt any nine of the following in 25-30 words each:-

- a) Write any two significance of Public Administration.
- b) Write any two differences of Public and Private Administration.
- c) Write a relation of Public Administration with Political Science.
- d) Write about Public Corporation.
- e) Define 'Span of Control'.
- f) Define 'Authority'.
- g) Write any two functions of Chief Executive.
- h) Define Line Agency.
- i) Define 'Staff Agency'.
- j) Write any two Hindrances of Coordination.
- k) Define 'Supervision'.
- l) Write any two methods of 'Coordination'. (9×2)

UNIT – I

- II. Discuss the meaning, nature and scope of Public Administration. (18)
- III. Write in detail about Public Administration as a science or an art. (18)

UNIT – II

- IV. Write the meaning and types of organization. (18)
- V. Discuss in detail about forms of organization. (18)

UNIT – III

- VI. Discuss the meaning, types and process of Decision Making. (18)
- VII. Write notes on:-
 - a) Centralization
 - b) Decentralization (2×9)

UNIT – IV

- VIII. Discuss the concept and process of communication with some barriers of communication. (18)
- IX. Write the concept and styles of leadership with some qualities of Good Administrator. (18)

x-x-x

(Hindi and Punjabi versions enclosed)

P.T.O.

(2)

ਨੋਟ: ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਪਾँਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦੇਂ। ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਦੇ ਏਕ-ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਚਧਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-1 ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ।

*_**_

1. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਚੌ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ) ਕਾ ਉਤਰ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਮੇਂ ਦੇਜਿਏ:-

- (ਕ) ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੇ ਕੋਈ ਦੋ ਮਹਤਵ ਲਿਖਿਏ।
- (ਖ) ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਔਰ ਨਿਜੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੇ ਕੋਈ ਦੋ ਅਤਰ ਲਿਖਿਏ।
- (ਗ) ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਾ ਰਾਜਨੀਤਿ ਵਿਜ਼ਾਨ ਸੇ ਸੰਬੰਧ ਲਿਖਿਏ।
- (ਘ) ਲੋਕ ਨਿਗਮ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੇਂ ਲਿਖਿਏ।
- (ਡ.) 'ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਕੀ ਅਵਧਿ' ਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖਿਏ।
- (ਚ) 'ਪ੍ਰਾਥਿਕਰਣ' ਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖਿਏ।
- (ਲ) ਮੁਖਯ ਕਾਰਯਕਾਰੀ ਕੇ ਕੋਈ ਦੋ ਕਾਰਯ ਲਿਖਿਏ।
- (ਜ) ਲਾਇਨ ਏਜੇਂਸੀ ਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖਿਏ।
- (ਝ) 'ਸਟਾਫ ਏਜੇਂਸੀ' ਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖਿਏ।
- (ਞ) ਸਮਨਵਧਨ ਮੇਂ ਕੋਈ ਦੋ ਬਾਥਾਏਂ ਲਿਖਿਏ।
- (ਟ) 'ਪਰਯਵੇਸ਼ਣ' ਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖਿਏ।
- (ਠ) 'ਸਮਨਵਧ' ਕੀ ਕੋਈ ਦੋ ਵਿਧਿਯਾਂ ਲਿਖਿਏ।

ਭਾਗ-1

- 2. ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੇ ਅਰਥ, ਸਵਰੂਪ ਔਰ ਕਾਰਯਸ਼ੇਤ੍ਰ ਕੀ ਵਿਵੇਚਨਾ ਕੀਜਿਏ।
- 3. ਏਕ ਵਿਜ਼ਾਨ ਯਾ ਕਲਾ ਕੇ ਰੂਪ ਮੇਂ ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੇਂ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਲਿਖਿਏ।

ਭਾਗ-2

- 4. ਸੰਗਠਨ ਕੇ ਅਰਥ ਔਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲਿਖਿਏ।
- 5. ਸੰਗਠਨ ਕੇ ਰੂਪਾਂ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੇਂ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜਿਏ।

ਭਾਗ-3

- 6. ਨਿਰਧਾਰ ਲੇਨੇ ਕੇ ਅਰਥ, ਪ੍ਰਕਾਰ ਔਰ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਯਾ ਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜਿਏ।
- 7. ਟਿਪਣੀ ਲਿਖਿਏ:-
 - (ਕ) ਕੇਂਦ੍ਰੀਕਰਣ
 - (ਖ) ਵਿਕੇਂਦ੍ਰੀਕਰਣ

ਭਾਗ-4

- 8. ਸੰਚਾਰ ਕੀ ਕੁਝ ਬਾਥਾਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਸੰਚਾਰ ਕੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਔਰ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਯਾ ਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜਿਏ।
- 9. ਅਨ੍ਢੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਕੇ ਕੁਝ ਗੁਣਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਨੇਤ੍ਰਤਵ ਕੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਔਰ ਸ਼ੈਲਿਯਾਂ ਲਿਖਿਏ।

*_**_

(3)

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

*_**_

1. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੌ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਹਰ ਇੱਕ) ਦੇ ਉੱਤਰ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

- (ੳ) ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਮਹੱਤਵ ਲਿਖੋ।
- (ਅ) ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਅੰਤਰ ਲਿਖੋ।
- (ੲ) ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ ਨਾਲ ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਲਿਖੋ।
- (ਸ) ਪਬਲਿਕ ਆਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
- (ਹ) ਕੰਟਰੋਲ ਦੀ ਮਿਥਾਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ।
- (ਕ) 'ਪ੍ਰਾਥਿਕਰਣ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ।
- (ਖ) ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਕਾਰਜ ਲਿਖੋ।
- (ਗ) ਲਾਈਨ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ।
- (ਘ) 'ਸਟਾਫ ਏਜੰਸੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ।
- (ਙ) ਤਾਲਮੇਲ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਦੋ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਲਿਖੋ।
- (ਚ) 'ਨਿਗਰਾਨੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ।
- (ਛ) 'ਤਾਲਮੇਲ' ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਤਰੀਕੇ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ-1

- 2. ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਰਥ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਖੇਤਰ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- 3. ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਨ ਜਾਂ ਕਲਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ-2

- 4. ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ ਲਿਖੋ।
- 5. ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-3

- 6. ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਅਰਥ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- 7. ਨੋਟ ਲਿਖੋ:-
 - (ੳ) ਕੇਂਦਰੀਕਰਣ
 - (ਅ) ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਣ

ਭਾਗ-4

- 8. ਸੰਚਾਰ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- 9. ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਕੁਝ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਅਗਵਾਈ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਲਿਖੋ।

*_**_